

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky PhDr. Markéta Jarošová, Ph.D.

Autor/autorka práce: Bc. Kristýna Vrbová
 Studijní program/obor: Obecná teorie a dějiny umění a kultury, Dějiny kře
 Název práce: Podoby mecenášství v českém prostředí
 Vedoucí práce: PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.
 Rozsah práce: 145719 znaků, 75 stran včetně obrazové přílohy

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☐	☒	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☒	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☒	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐

B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☒	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☒	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☒	☐	☐
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		Ne	
Práce je kompilační prací	☒		☐	
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☒		☐	
Práce přináší nové poznatky	☒		☐	
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐		☒	
Práce má metodologický/teologický přínos	☐		☒	

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Kristýna Vrbová se ve své diplomové práci věnovala problematice sběratelství a uměleckého mecenátu v českém prostředí. Prostřednictvím čtyř zvolených osobností – Josefa Hlávky, Augusta Švagrovského, Václava Špačka a Pavla Vašíčka se pokusila charakterizovat podoby mecenášství orientovaného zejména na sbírky uměleckého charakteru či podporu umělců samotných. Zvolené téma je jistě v rámci kulturně historicky chápaných dějin umění velmi zajímavé. Hlavní obsah práce tvoří monografické medailony výše uvedených osobností, které shrnují jak jejich životopisná data, tak jejich vztah ke konkrétním umělcům či charakter vlastních uměleckých sbírek se zdůrazněním okolností jejich vzniku, případně jejich následné osudy. V úvodu se autorka zabývá vysvětlením pojmu „mecenášství“, v rámci terminologie jsou rovněž připomenuti vladaři i aristokraté jako důležití mecenáši, včetně panovníků Karla IV. a Rudolfa II.; v následujících kapitolách jsou představeny jednotlivé osobnosti, avšak klíč mezi uvedenými mecenáši umění není dostatečně zjevný – proč byli vybráni právě tito čtyři zástupci? Jelikož jde o téma, které je velmi obsáhlé a široké, ať už sledujeme jeho genezi, či monografie jednotlivých autorů, v rámci, kterých jsou mecenáši umělců také zmíněni, bylo by vhodnější v úvodu nastínit časové vymezení sledovaného úseku a vysvětlit, proč zrovna těmto mecenášům je v práci věnována pozornost. O vývoji sběratelství a uměleckého mecenátu existuje celá řada odborné literatury, která by mohla být v práci připomenuta a alespoň ve stručnosti okomentována. Srovnání uměleckého mecenátu v českém (případně moravském či slezském) prostředí se zahraničím by také stálo jistě za to (například srovnání s obnovou středověkého hradu Kreuzenstein Hansem Wilczkem, bližší charakteristika mecenátu Jana II. z Liechtensteina, atd.). Zajímavou otázku nabízí výzkum sběratelství z hlediska psychologického, zejména ve vztahu „lidské touhy a vášně“ která prostupuje sběratelství od antiky dodnes. Osobností Pavla Vašíčka, i když přes vznik Topičova salónu, se autorka práce dostává do porevolučního období a sleduje charakter mecenátu až do současnosti. Všechna nastíněná témata, uvedená v předložené práci, jsou nesmírně zajímavá, včetně současného stavu. Dle mého názoru by však bylo vhodnější soustředit se na úžeji vymezené období a jemu věnovat hlubší pozornost, včetně archivního studia. Chybí mi také vyústění celé práce, závěr jen shrnuje obsah dílčích kapitol, ale chybí zde celková „pointa“. Kapitola „Specifika českého sběratelství“, sledující charakter sběratelství od 18. století po současnost, následuje po medailonech mecenášů. Právě strukturu předložené práce by bylo vhodnější dle mého názoru lépe promyslet. Protože je práce pojata velmi obsírně a dotýká se mnoha otázek, je struktura práce velice důležitá. V tomto případě nedošlo v rámci návaznosti jednotlivých kapitol k dobrému propojení a napojení. V práci by mohly být postiženy vztahy mezi centrem (Prahou) a regiony (Roudnice nad Labem). Anebo by mohla být vyčleněna skupina podnikatelů jako mecenášů (v tomto případě zde postrádám připomenutí Hanse von Liebiga z Liberce, i když autorka uvádí, že cílem práce nebylo postihnout všechny osobnosti na poli uměleckého mecenátu. Další zajímavou otázkou poskytuje orientace sběratele na tzv. staré mistry versus soudobé umělce. Specifikem je rovněž orientace na středověké dějiny s vyzdvihnutím Jana Husa, jak tomu bylo mj. v případě hradu Kokořín, hodnoceném v této práci. I v tomto případě by mohl být tento hradní komplex srovnán s příbuznými evropskými aristokratickými sídly a jejich využitím. Nabízí se rovněž otázka výstavních salónů, včetně sledovaného Topičova salónu. Zajímavá je rovněž otázka restitucí památkových objektů včetně sbírek původním aristokratickým rodům (Kolowratům, Kinským, ale třeba i Lobkowicům, aj.), kteří jsou zmíněni v závěru práce versus umělecké sbírky jako národní kulturní památky, atd. V rámci připomenutí USA kontextu v práci zcela chybí stěžejní osobnosti amerického mecenátů včetně Johna Pierponta Morgana, Henryho Claye Fricka, Johna D. Rockefellera, Andrew Mellona, Samuel Kresse, apod.

Na závěr se ptám, co je tedy specifické v rámci „českého“ mecenátu a co jej spojuje se světem?

Přes uvedené poznámky lze konstatovat, že předložená práce splňuje nároky kladené na diplomovou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

--

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 21. 8. 2018

Podpis: